

Referat
til
mødet i Børn- og Ungeudvalget
den 10. oktober 2017 kl. 08:30
i Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Mødet afsluttet kl. 9.45

C. Sager til drøftelse/forberedelse

1 [Boligstrategi 2017](#)

D. Orientering

2 [Sammenhængende Borgerforløb – Status på projekter](#)

3 [Aktuelle sager](#)

C. Sager til drøftelse/forberedelse

1. Boligstrategi 2017

C. Sager til drøftelse/forberedelse

Åbent - 03.00.00-A00-1-16

RESUMÉ

Boligstrategien har for nyligt været drøftet ad to omgange i Økonomiudvalget, henholdsvis den 16/8 og 13/9 2017. Den første drøftelse 16/8 gav anledning til at foretage en række konkrete justeringer i strategien, og her godkendte udvalget også, at boligstrategien kunne sendes i forhøring. I forbindelse med den anden drøftelse 13/9 godkendte Økonomiudvalget forvaltningens anbefalinger til håndtering af høringssvarene, samt at boligstrategien sendes til høring i alle fagudvalg.

Formålet med den aktuelle drøftelse i fagudvalgene er at få en drøftelse af boligstrategien og den retning, som sættes deri, inden strategien forventeligt lægges op til beslutning i Økonomiudvalget og byrådet henholdsvis den 8/11 og 15/11 2017.

Boligstrategien udspringer som en handling fra Planstrategi 2015 og er afløser til Boligpolitikken fra 2003. Strategien sætter via seks målsætninger en retning for Odense Kommunes boligudvikling. En retning, som vil være med til at skabe en tæt kobling mellem boligudviklingen og byens transformation samt sikre god sammenhæng mellem de boliger og boligområder, der udvikles, og det, der efterspørges. De seks målsætninger er: 1) At skabe et bredt og varieret boligudbud, 2) At udvikle grønne boligområder, 3) At fremme stærke fællesskaber, 4) At sikre boliger og boligområder af høj kvalitet, 5) At skabe blandede boligområder og 6) At bygge en tæt by med blandede funktioner. I forbindelse med målsætningerne præsenteres der en række relevante værktøjer, som kan anvendes til at arbejde strategisk og konkret med at opnå dem enkeltvis og samlet.

Arbejdet med boligstrategien blev indledt med politiske drøftelser i Økonomiudvalget. Siden har der været gennemført interviews med alle byrådets partier om en række boligstrategiske temaer, og der har været en drøftelse af boligstrategien på byrådets kvartalsmøde og nyligst på økonomiudvalgsmøderne den 16/8 og 13/9 2017.

Der har desuden været iværksat en bred involveringsproces, hvor interne og eksterne parter har bidraget med deres perspektiver, og der er i september 2017 gennemført en supplerende inddragelse med fokus på børnenes perspektiv. Derudover er der yderligere gennemført et omfattende analysearbejde, hvor boligbehovet, boligmarkedets forudsætninger og den aktuelle udvikling er analyseret. Resultatet af dette analysearbejde er samlet i en baggrundsrapport (bilag 1).

Boligstrategien har også været sendt i forhøring hos en række eksterne parter mellem den 23/8 og 25/8 2017, og der er i den forbindelse indgivet seks høringssvar. Høringssvarene har ikke givet anledning til at ændre de overordnede målsætninger. Der er dog foretaget mindre justeringer, herunder uddybninger og præciseringer enkelte steder i strategien og i baggrundsrapporten. Forvaltningens anbefalinger til håndtering af høringssvarene er godkendt af Økonomiudvalget den 13/9 2017.

Udkastet til Boligstrategi 2017 og den tilhørende baggrundsrapport er vedlagt som bilag. Dertil findes i bilagene et resumé af høringssvar inkl. håndteringen deraf (godkendt af Økonomiudvalget den 13/9 2017) samt en hvidbog med høringssvarene i deres fulde form.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med **By- og Kulturforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen** og **Beskæftigelses- og Socialforvaltningen**, at de respektive udvalg drøfter Boligstrategi 2017 med udgangspunkt i udvalgets fagområde.

BESLUTNING

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

SAGSFREMSTILLING

Arbejdet med boligstrategien

Med vedtagelsen af Planstrategi 2015 blev det besluttet, at Odense Kommunes boligpolitik fra 2003 skulle afløses af en ny boligstrategi.

Udkastet til en ny boligstrategi er blevet til på baggrund af politiske drøftelser og er kvalificeret i en bred involveringsproces, hvor interne og eksterne interessenter har bidraget med deres perspektiver. Der er desuden gennemført et omfattende analysearbejde, hvor boligmarkedets forudsætninger og aktuelle udvikling er analyseret. Resultatet af dette analysearbejde er samlet i en baggrundsrapport (bilag 1).

Boligstrategi 2017 samler desuden op på og bygger videre på allerede besluttede politikker, strategier og planer, som har betydning for Odense Kommunes nuværende og fremtidige boligudvikling, herunder udgør Planstrategi 2015 sammen med Kommuneplan 2016-2028 fundamentet. Planstrategi 2015: "Ny Odense: Fra stor dansk by til dansk storby" konkretiserer, hvilken storby Odense skal være, mens Kommuneplan 2016-2028 beskriver retningslinjerne og rammerne for udviklingen.

Arbejdet med boligstrategien blev indledt med politiske drøftelser i Økonomiudvalget. Siden har der været gennemført interviews med alle byrådets partier om en række boligstrategiske temaer, og der har været en drøftelse af boligstrategien på byrådets kvartalsmøde og nyligst på økonomiudvalgsmøderne den 16/8 og 13/9 2017.

Den interne forankring af strategien er sikret ved, at projektgruppen har haft deltagelse fra tre forvaltninger, nemlig Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen samt Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, og ved at styregruppen blev udgjort af det tværgående stabschefforum, hvor alle forvaltninger er repræsenteret. Endelig har direktørgruppen løbende afstemt retningen i regi af deres rolle som projektejer.

Den eksterne inddragelse har omfattet dem, der bygger (investorer, udviklere), dem, der sælger og lejer ud (ejendomsmæglere, private udlejere, boligorganisationer) og dem, der bor (unge, børnefamilier, seniorer). Vi har her efterspurgt deres viden om boligmarkedet samt om boligpræferencer. Den eksterne inddragelse er yderligere suppleret med et børneperspektiv i september 2017 efter ønske fra Økonomiudvalget. Resultaterne derfra uddybes under overskriften "Supplerende inddragelse – et børneperspektiv".

Boligstrategien har derudover været sendt i en teknisk forhøring hos en række eksterne parter, hvoraf der er indgivet seks høringssvar. Læs mere herom under afsnittet "forhøring".

Boligstrategiens indhold

Boligstrategien tager afsæt i boligmarkedsanalyserne og i den aktuelle udvikling i Odense, som begge vidner om, at strategien bliver til på et tidspunkt, hvor Odense står stærkt.

Vi ser lige nu en positiv udvikling på det odenseanske boligmarked. På den ene side skyldes dette en stabil befolkningstilvækst, en positiv prisudvikling og en investeringssituation, der får investorer til at placere deres penge i fast ejendom udenfor København og Århus. På den anden side skyldes det, at Odense bliver stadig mere attraktiv, blandt andet på grund af de klare visioner for byens udvikling samt den kommunale investeringsvilje, som begge er med til at skabe en tro på fremtiden blandt dem, der investerer og udvikler.

Der er således et rigtig godt udgangspunkt for fortsat at præge byens udvikling i den retning, som byrådet har sat med Planstrategi 2015 og Kommuneplan 2016-2028, og på den måde bidrage til, at Odense bliver en endnu bedre by at bo og investere i.

Med Boligstrategien sættes der en retning for, hvordan vi kan skabe en tæt kobling mellem boligudviklingen og byens transformation samt mellem det, der bygges, og det, der efterspørges. Retningen sættes via seks målsætninger:

1) At skabe et bredt og varieret boligudbud

Vi har forskellige behov og ønsker til vores bolig, og det skal vi tage højde for. Vi ønsker at tiltrække målgrupper, som kan bidrage til storbytransformationen og til at hæve gennemsnitsindkomsten, men vi tager samtidig ansvar for at sikre en bolig til de mennesker, som befinder sig i en svær livssituation og måske ikke har mulighed for at anskaffe sig en bolig selv. I Odense skal vækst og social bæredygtighed

tænkes ind og tænkes sammen, når vi udvikler fremtidens boliger og boligområder. Der skal både være boliger til dem, vi er i kommunen i dag, og til dem, som ønsker at flytte hertil i fremtiden.

2) At udvikle grønne boligområder

En af Odenses stærkeste kvaliteter i dag er det grønne, og her har Odense potentialet til at blive endnu grønnere – særligt i den tætte by, hvor det grønne ofte er under pres, når der bygges, ligesom det ofte er her, at det skal indtænkes på nye og kreative måder. Odense vil være Danmarks grønneste storby, og det skal kunne ses – også i vores boligområder. Det grønne er, ud over at være sundhedsfremmende og med til at klimasikre byen, også en udbredt boligpræference: Mange ønsker at bo tæt på noget grønt. Det viser overordnede analyser af boligefterspørgslen, og det er samtidig et gennemgående resultat fra inddragelsesprocessen. Derfor skal det grønne prioriteres og tænkes ind i planlægningen af vores boligområder, særligt i den tætte by.

3) At fremme stærke fællesskaber

Der ses en stor interesse for at bo på en måde, hvor der er nem adgang til fællesskaber. Det kan være egentlige bofællesskaber eller såkaldte tilvalgsfællesskaber, hvor man er fælles om indendørs eller udendørs faciliteter/arealer eller bestemte aktiviteter. Stærke fællesskaber er i forvejen et af Odenses stærke karaktertræk, men for mange nye, og særligt centrale bebyggelser, nedprioriteres fællesområder. Fællesskaber skal derfor i fokus. Vi skal understøtte og inspirere til, at der skabes gode rammer for stærke fællesskaber i Odenses boligbebyggelser og boligområder.

4) At sikre boliger og boligområder af høj kvalitet

I Odense skal boligbebyggelser samt by- og boligområder være af høj kvalitet. Det handler om gode materialer, om æstetik, om områdernes funktion og byens helhed samt om bydele med helt særlige kvaliteter og identiteter. Ved at sætte fokus på det langsigtede perspektiv i forhold til kvalitet i boligudviklingen og i de rum, der udvikles mellem bebyggelserne, kan vi skabe en god by at bo og investere i – en by, som også i fremtiden vil være attraktiv. Derudover efterspørger de segmenter, som i høj grad kan bidrage til at hæve gennemsnitsindkomsten i kommunen, også høj kvalitet i boligbebyggelsen og dennes fysiske fremtoning. Med boligstrategien sættes der et større fokus på kvalitetskriterier, sådan at vi i fremtiden vil være en endnu bedre bosætningsby samt en fortsat interessant investeringscase.

5) At skabe blandede boligområder

Blandede boligområder gør det muligt for mennesker i forskellige livsfaser og livssituationer at bo eller blive boende i det samme område. Det giver fleksibilitet for den enkelte, skaber mere levende kvarterer og kan også styrke den sociale mobilitet.

Den nuværende positive prisudvikling i Odense betyder, at vi netop nu bør rette en særlig opmærksomhed mod at sikre blandede boligområder, særligt i bymidten og de bynære kvarterer, hvor priserne stiger mest. Det skal vi for blandt andet også sikre, at familier med gennemsnitlige indkomster i fremtiden kan finde en central bolig, der er til at betale.

6) At bygge en tæt by med blandede funktioner

En tæt by med blandede funktioner giver en mere levende og bæredygtig by med sine korte afstande mellem arbejdspladser, indkøbsmuligheder, kultur, boliger mv., og er dermed både med til at lette dagligdagens gøremål samtidig med, at ambitionen om at skabe en levende og interessant storby understøttes, fordi forudsætningerne for kritisk masse og dermed byliv skabes. Byliv efterspørges af stort set alle alderssegmenter, som ønsker nærhed til byens tilbud. Derfor vil vi arbejde for at sikre, at boligområderne i den tætte by kommer til at rumme flere – og ikke færre – funktioner i form af erhverv, service og kultur foruden boligerne selv.

Boligudviklingen sker i en dynamisk kontekst, hvor kommunen kan anvende forskellige værktøjer og indtage forskellige roller alt efter, hvad der er mest relevant i den konkrete situation. Det vil således afhænge af det konkrete område/projekt, hvilke værktøjer der er væsentlige at bringe i spil. Af denne grund indeholder boligstrategien beskrivelser af, hvilke muligheder der er for at understøtte målsætningerne og for at skabe den ønskede udvikling. Under hver målsætning præsenteres derfor en række værktøjer, som kan anvendes til at opnå målsætningen. Der redegøres desuden også for de muligheder, der ligger i at anvende en række tværgående værktøjer, som kan bidrage til at løfte flere af målsætningerne.

Efter boligstrategiens målsætninger forefindes forskellige modeller for proaktivt kommunalt engagement i den strategiske udvikling af byen, herunder hvilke roller vi som kommune kan indtage i forskellige situationer.

Udkastet til Boligstrategi 2017 samt den tilhørende baggrundsrapport (bilag 1) er vedlagt som bilag til denne sag.

Økonomiudvalgsdrøftelserne den 16/8 og 13/9 2017

Den første drøftelse 16/8 gav anledning til at foretage en række konkrete justeringer i strategien, og her godkendte udvalget også, at boligstrategien kunne sendes i høring. Forvaltningen blev yderligere bedt om at supplere inddragelsen med et børneperspektiv.

I forbindelse med Økonomiudvalgets møde den 13/9 fik udvalget en kortfattet status på arbejdet med strategien siden sidste drøftelse, og blev derefter præsenteret for resultaterne af den supplerende inddragelse med fokus på børnenes perspektiv, som de havde efterspurgt på mødet den 16/8 (se under

nedenstående overskrift for resultater). På mødet godkendte Økonomiudvalget forvaltningens anbefalinger til håndtering af høringssvarene, samt at boligstrategien sendes til høring i alle fagudvalg.

Supplerende inddragelse – et børneperspektiv

I forbindelse med Økonomiudvalgets møde den 16/8 2017 blev forvaltningen bedt om at supplere inddragelsen med et børneperspektiv. Derfor afholdte forvaltningen i forbindelse med Odense Kommunes elevråds fællesdag den 8/9 2017 fem workshops med i alt 120 elever (6.- 9. klasse). Her blev eleverne blandt andet spurgt ind til, hvad de godt kan lide ved det område og den bolig, hvor de bor nu – samt hvor og hvordan de godt kunne tænke sig at bo, hvis de skulle flytte.

De overordnede tilbagemeldinger fra eleverne var:

- At de gerne vil bo tæt på noget grønt/friluftsliv, skolen, fritidsaktiviteter (sport/fodboldbaner), byliv og butikker (gågaden/rosengårdscentret) samt tæt på venner og familie
- At de godt kan lide, at alt er indenfor cykelafstand
- At de gerne vil bo roligt – ingen larm og trafik fra store veje
- At nogle gerne vil bo i en lejlighed midt inde i byen, hvor det hele sker, andre i et hus med masser af plads og en stor have – gerne i det område, hvor de bor nu. Få vil også gerne helt ud på landet at bo med marker og skov
- At flere kan godt lide naboskabet i deres område – alle kender alle
- At nogle også gerne vil flytte til København og Aarhus, fordi de ønsker at prøve noget nyt og fordi byerne er større

Tilbagemeldingerne understøtter flere af fokusområderne i boligstrategien, særligt i forhold til målsætningerne angående grønne boligområder, stærke fællesskaber, et varieret boligudbud samt en tæt by med blandede funktioner.

Forhøring

De parter, der har været inddraget i udarbejdelsen af strategien samt få øvrige (eks. brancheforeninger og uddannelsesinstitutioner) har fået mulighed for at afgive høringssvar til den næsten færdige strategi. Det har seks parter benyttet sig af, herunder Ældrerådet, Udsatterådet, fem boligorganisationer, som har afgivet et samlet høringssvar, LO Fyn, FB Gruppen og UCL.

Høringssvarene er generelt positive over for strategien, og de temaer, som fremkom i høringssvarene, er eksempelvis:

- Planlovens mulighed for at forbeholde op til 25 % af et område til alment byggeri
- Billige boliger
- Fleksible boliger
- Det, at flere bor alene
- Boliger, der understøtter fællesskaber
- Byens studerende
- Muligheder for at sikre den grønne by
- Plads til alle

Høringssvarene har ikke givet anledning til at ændre de seks overordnede målsætninger, men har ført til uddybninger og præciseringer, hvad angår formuleringerne enkelte steder i strategien og i baggrundsrapporten. Disse mindre justeringer har ikke betydning for den strategiske retning.

Økonomiudvalget har den 13/9 2017 godkendt justeringerne samt den øvrige håndtering af de indkomne høringssvar.

Et kort resumé af alle høringssvar og herunder den anbefalede og godkendte håndtering deraf samt de fulde høringssvar indgår i henholdsvis bilag 2 og 3.

Proces for godkendelse af Boligstrategi 2017

Boligstrategien hører under Økonomiudvalgets ansvar, men for at skabe den bedst mulige strategi og forankring får fagudvalgene mulighed for at kommentere strategien med udgangspunkt i udvalgenes fagområder. Derfor drøftes boligstrategien i alle fagudvalg den 10/10 2017, hvorefter strategien forventes at komme til beslutning i Økonomiudvalget og byrådet henholdsvis den 8/11 og 15/11 2017.

Til alle udvalgsmøder vil repræsentanter fra Bystrategi i Transformation & Strategi, Borgmesterforvaltningen, præsentere strategien.

Når boligstrategien er endeligt vedtaget, vil en implementeringsproces pågå, hvor strategiens målsætninger vil blive formidlet internt og eksternt med henblik på at have en fælles dialog om realiseringen af den retning, der med boligstrategiens vedtagelse gives for boligudviklingen i Odense.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Boligstrategien skal bidrage til at opnå effektmålet om flere indbyggere i Odense ved at sikre attraktive boliger til dem, vi er i dag, og dem, vi ønsker at tiltrække i fremtiden.

Borgernes indkomst skal stige

Boligstrategien skal bidrage til at opnå effektmålet om, at borgernes indkomst skal stige ved at sætte fokus på at udvikle en levende og bæredygtig by, hvor virksomheder udvikler sig, og mennesker trives. Der vil blandt andet være et særligt fokus på at understøtte tiltrækningen og fastholdelsen af de grupper, som bidrager positivt i forhold til gennemsnitsindkomsten i kommunen.

Revidering

Boligstrategiens levetid afhænger af byens udvikling. Det vil således være relevant at vurdere, om der er behov for at revidere den i forbindelse med den nye planperiode, samt når de store byudviklingsprojekter, som er i gang lige nu, er realiseret.

ØKONOMI

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

BILAG

- [Boligstrategi 2017 - udkast](#)
- [Bilag 1 - Baggrundsrapport - Boligstrategi2017](#)
- [Bilag 2 - Resumé af høringssvar og håndtering af disse ift. Boligstrategi 2017](#)
- [Bilag 3 - Hvidbog med høringssvar - Boligstrategi 2017](#)

D. Orientering

2. Sammenhængende Borgerforløb – Status på projekter

D. Orientering

Åbent - 00.16.02-P20-7-17

RESUMÉ

Effektanalysen Sammenhængende Borgerforløb er et kommunalt tværgående projekt mellem Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget.

Projektets formål er:

1. Borgerne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
2. Større effekt af de kommunale indsatser og ydelser
3. Medarbejderne oplever større sammenhæng på tværs af kommunen
4. Omkostningsreduktioner på servicerammen i Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen

Dette skal ske gennem en koordineret, helhedsorienteret indsats og fælles plan med borgeren i centrum. Målgruppen er borgere med komplekse sagsforløb og mange indsatser.

I forbindelse med behandlingen af projektets bidrag til rammeudmeldingen til Budget 2018 indstillede Økonomiudvalget den 28/2 2017 til byrådet, at der skal ske kvartalsvis opfølgning til de respektive udvalg.

Sagen beskriver status for de projekter der indgik i rammeudmeldingen til Budget 2018. Sagen beskriver ligeledes tilbagemeldinger fra borgere og medarbejdere der er en del af projekterne. Sagen er på dagsordenen i både Ældre- og Handicapudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget og indeholder en fælles indledning og status i de tværgående projekter, hvorefter der er en forvaltningsspecifik beskrivelse af status i forvaltningsinterne projekter.

Sammenhængende borgerforløb indeholder pt. 14 projekter. 6 af projekterne er tværgående på forvaltningsniveau. De øvrige 8 projekter er interne i de respektive forvaltninger.

I Børn- og Ungeforvaltningen er der ét internt projekt.

Det er forskelligt, hvor langt de enkelte projekter er kommet i udviklingen og afprøvningen af nye løsninger.

TVÆRGÅENDE PROJEKTER

Der arbejdes pt. med 6 tværgående projekter. Det er forskelligt, hvor langt de enkelte projekter er kommet i udviklingen og afprøvningen af nye løsninger.

Projekt og provenu på servicerammen i 2018	Involverede forvaltninger

1. Udsatte familier – 4,3 mio. kr.	BUF, BSF
2. Sindslidende med en aktiv beskæftigelsessag – 0,4 mio. kr.	ÆHF, BSF
3. Erhvervet hjerneskade – 0,5 mio. kr.	ÆHF, BSF
4. Overgang fra ung til voksen for borgere med handicap – 0,45 mio. kr.	BUF, ÆHF, BSF
5. Overgang fra ung til voksen for borgere med sociale problemer og/eller psykiske funktionsnedsættelser – 3,5 mio. kr.	BUF, BSF
6. Genoptræning for borgere på kontanthjælp – Ingen besparelse på servicerammen - fokus på UO	ÆHF, BSF

STATUS PÅ TVÆRGÅENDE PROJEKTER

1. Udsatte familier

Den nye tilgang indeholder en helt ny samarbejdsmodel som indebærer, at Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen samarbejder omkring familiens samlede situation. Rådgivere og medarbejdere i indsatser er forpligtet til at samarbejde omkring udredning, planlægning, indsatser og opfølgning.

Samarbejdet er understøttet af, at sagsbehandlere fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen er fremskudt ud i Birkeparken.

2. Sindslidende med beskæftigelsessag

Der afholdes månedlige interne koordineringsmøder på tværs af Ældre- og Handicapforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen inspireret af "Camp 100" i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Ud over disse koordineringsmøder sker der en løbende fælles koordinering og justering af borgerens indsatser i forhold til rehabilitering og uddannelse/job. Dette sker bl.a. via fælles møder med borgeren, hvor både beskæftigelsessagsbehandler i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og bostøtte i Ældre- og Handicapforvaltningen mødes med borger.

3. Erhvervet hjerneskade

Der er nedsat et Neuroteam bestående af relevante myndighedsrepræsentanter fra voksensocialområdet i Ældre- og Handicapforvaltningen og beskæftigelsesområdet i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Teamet holder møde hver 3. uge. På møderne drøftes borgersager og resultatet er, at borgernes forløb er koordineret på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. På mødet modtager borgeren desuden tydelig og koordineret information om det nuværende og kommende forløb i de to forvaltninger samt information om de medarbejdere der er involveret i deres forløb.

4. Overgang fra ung til voksen for borgere med handicap

På månedlige koordineringsmøder afprøves tidligere samarbejde og fælles blik på sagerne på tværs af alle tre forvaltninger allerede fra borgernes 16. år. Derudover fokus på information og kommunikation med den unge og forældrene fx halvårlige fælles orienteringsmøder for årgangene, der fylder 16 og deres forældre. Første orienteringsmøde afholdes i november.

5. Overgang fra ung til voksen for borgere med sociale problemer

Et godt samarbejde på tværs af forvaltninger om overgangen skal sikre, at den udsatte unge fortsat får bedst mulig sammenhængende støtte fra kommunen til en tilværelse som voksen, med uddannelse, job og egen forsørgelse. Der er bl.a. fokus på overdragelsen af sager og overdragelsen af sager i 2017 er netop blevet evalueret.

6. Genoptræning for borgere på kontanthjælp

Projektet "Koordineret Indsats" har vist, at borgere, som er sygemeldte fra et job og som udskrives fra sygehuset, er væsentligt hurtigere tilbage på job, når indsatserne arbejdsfastholdelse, genoptræning og myndighedsbehandling af sygedagpengeforløbet koordineres tæt med borgeren. Med udgangspunkt i erfaringerne fra dette projekt, afprøves en lignende tilgang til borgere der modtager kontanthjælp eller uddannelseshjælp, og som er i et genoptræningsforløb. Projektet er i planlægningsfasen.

BORGERNES OPLEVELSE

På nuværende tidspunkt er der kun indsamlet kvalitative tilbagemeldinger fra borgere i projektet, hvor der indgår borgere med erhvervet hjerneskade. Her er de i høj grad tilfredse med sammenhængen i deres forløb. En række af de problematikker, der blev identificeret i projektets indsigtssfase, lader til at være løst på nuværende tidspunkt. I dette projekt er der igennem længere tid arbejdet på en ny måde, og alle borgere i projektet har været til møde med det tværfaglige neuroteam. Der indhentes i øjeblikket kvalitative tilbagemeldinger fra borgere i andre projekter.

Medarbejderne i de øvrige projekter fortæller, at de i mødet med borgerne oplever, at mange borgere bliver mindre frustrerede over mødet med kommunen end tidligere. De borgere, der tidligere har oplevet, at forvaltningerne ikke har samarbejdet, virker lettede og begejstrede.

MEDARBEJDERNES OPLEVELSE

Generelt oplever medarbejderne en positiv effekt af samarbejdet om borgerne. Flere medarbejdere oplever, at samarbejdet på tværs gør det nemmere og hurtigere at afklare de næste skridt for borgeren og det fremtidige mål. Men størstedelen af medarbejderne oplever også, at de nye arbejdsgange og samarbejdet på tværs er ressourcekrævende ved opstart.

ØKONOMISKE MÅL

Projekterne forandrer praksis gennem afprøvning af nye løsninger og arbejder dermed på at skabe grundlaget for realisering af de økonomiske mål i 2018.

I alle projekter er der fokus på at optage nye borgere. Dette skal ligeledes medvirke til realisering af de økonomiske mål i 2018.

EFFEKT

Flere kommer i uddannelse og job

Der forventes en positiv effekt på beskæftigelsen, bl.a. arbejdes der i projektet for udsatte familier på at øge beskæftigelsen for forældre med anbragte børn og forældre hvis familie gennemgår familiebehandling. Ligeledes er det et mål at borgere med sindslidelser kommer i uddannelse eller job.

Flere borgere er sunde og trives

Projektet forventes at have en positiv effekt på borgenes fysiske og psykiske sundhedstilstand, bl.a. i projekterne for borgere med sindslidelse og borgere med erhvervet hjerneskade.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Der forventes at være en positiv effekt på de børn, der er en del af udsatte familier når der samarbejdes om hele familiens situation på tværs af familie- og beskæftigelsesområderne.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Der forventes en positiv effekt på livskvaliteten for bl.a. de borgere, der er en del af overgangsprojektet for unge med handicap, når der på tværs af forvaltningerne samarbejdes om borgerens sag i bedre tid før overgangen.

Bilag 1 indeholder en mere detaljeret beskrivelse af status for de tværgående projekter.

STATUS PÅ FORVALTNINGSINTERNE PROJEKTER

Ud over de tværgående projekter, har Børn- og Ungeforvaltningen, som nævnt ovenfor, et internt delprojekt under Sammenhængende Borgerforløb, *En sammenhæng der forbliver sammenhængende*.

Målgruppen for delprojektet er alle børn i alderen 0-18 år, med fokus på de børn og unge som befinder sig i positioner, der påkalder sig et særligt behov for opmærksomhed.

Projektet har en skole- og en dagtilbudsdel og har et samlet økonomisk potentiale på 8 mio. kr. om året fordelt med 6 mio. kr. på skoleområdet og 2 mio. kr. på dagtilbudsområdet.

Skoleområdet: (6 mio. kr.)

Forventningen er, at det tværfaglige samarbejde og tidlig inddragelse af barn og forældre bevirker, at færre børn og familier får behov for indsatser fra specialområderne, men kan få tilstrækkelig hjælp og støtte i almenområdet. Det er ambitionen, at et skærpet samarbejde kan træde i kraft pr. 1/1 2018.

Medarbejderne i Sundhed- og Forebyggelsesafdelingen har en vigtig rolle som leverandør af forskellige faglige indsigter og indsatser, som skoleområdet kan benytte sig af for at understøtte barnets trivsel og deltagelse i almenområdets fællesskaber. Det drejer sig om sundhedsplejersker, ergo- og fysioterapeuter, tale-/sprogkonsulenter, psykologer og familiebehandlere. Det gælder både i forhold til indsatser rettet mod barnet og familien, men også i forhold til det læringsmiljø, barnet befinder sig i.

En særlig støttemulighed er brugen af de tværfagligt bemandede, konsultative fora, hvor skolens lærere og pædagoger med og uden forældredeltagelse kan sparre med den tværfaglige gruppe. Foraene er netop blevet revitaliseret, således at der fremover er et sådant forum på alle skoler, og med deltagelse af sundhedsplejerske, psykolog og familiebehandler samt socialrådgiver og inklusionsvejleder.

Provenuet findes i denne kontekst på:

- Særskilt pulje til supervision/observation: Til arbejdet med obs-klasserne er afsat en fælles ramme på 0,250 mio. kr. årligt til supervision, konsulentbistand og til at sikre fleksibilitet ved justeringer i elevtallet i løbet af skoleåret.
- Betaling fra skolerne ved elevers visitation til ungdomsskolernes heltidsundervisning og til specialtilbud uden for kommunen: Skolerne betaler en årlig takst pr. elev (pt. 131.207 kr.), der er visiteret til specialtilbud. Der har hidtil ikke været opkrævet midler fra skolerne ifm. visitation til ungdomsskolernes heltidsundervisning og til specialtilbud uden for kommunen. Det vil årligt dreje sig om i alt ca. 37 elever. Det forventes, at en intensiveret indsats på SoF-området vil betyde, at flere børn fremadrettet kan være i almentilbuddet. Provenuet er i den forbindelse fastsat til 4,9 mio. kr.
- Modtageflex: Rammen reduceres med 0,8 mio. kr., idet det må forventes, at en del af børnene ved en intensiveret SoF-indsats vil have brug for modtagertilbuddet i kortere tid.

Dagtilbudsområdet: (2 mio. kr.)

Med flere ressourcer til almenområdet, er det muligt at skabe bedre vilkår for at rumme børn med særlige behov i almenområdet, hvormed det er muligt at reducere puljen til "særlige pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet".

Endvidere forventes det, at børnehusene har bedre mulighed for at løse mindre pædagogiske udfordringer ved læringsmiljøet i eget børnehus. Dermed mindskes behovet for regionspædagogiske

indsatser.

Der er således muligt at foretage årlige reduktioner vedrørende regionspædagogiske indsatser på 1,2 mio. kr. samt reducere puljen "Særlige pædagogiske indsatser på dagtilbudsområdet" på 0,8 mio. kr.

BILAG

- [Bilag 1 – Sammenhængende Borgerforløb - alle tværgående projekter](#)

3. Aktuelle sager

D. Orientering

Åbent - 00.22.04-A00-2-16

RESUMÉ

- Orientering fra Kontaktudvalg og Ungdomsskolebestyrelser.

BILAG

- [Boligstrategi 2017 - udkast](#)
- [Bilag 1 - Baggrundsrapport - Boligstrategi2017](#)
- [Bilag 2 - Resumé af høringssvar og håndtering af disse ift. Boligstrategi 2017](#)
- [Bilag 3 - Hvidbog med høringssvar - Boligstrategi 2017](#)
- [Bilag 1 – Sammenhængende Borgerforløb - alle tværgående projekter](#)